

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urtos/5/2018
Identifikačné číslo spisu:	6015898101
Dátum vydania rozhodnutia:	07.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:6015898101.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci odsúdeného V. X. pre zločin ťažkej krádeže vlámaním za účelom zárobku podľa § 127, § 128 ods. 2, § 129 číslo 1, 2 a § 130 tretí a štvrtý prípad Trestného zákonníka Rakúskej republiky prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 7. júna 2018 v Bratislave sťažnosť odsúdeného V. X. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. apríla 2018, sp. zn. 3Ntc/10/2015, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného V. X. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. zamietol žiadosť odsúdeného V. X., narodeného XX. Q. XXXX v O., trvale bytom W. XXX/XX, V., okres O., Slovenská republika, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Bratislava, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Krajského súdu Salzburg zo 16. januára 2015, sp. zn. 52 Hv 132/14w, ktorý bol uznaný rozsudkom krajského súdu z 8. júna 2016, sp. zn. 3Ntc/10/2015 vo výmere 4 (štyroch) rokov a 10 (desiatich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

V odôvodnení uviedol, že formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie odsúdený X. splnil po vykonaní dvoch tretín trestu. Vo vzťahu k materiálnej podmienke skonštatoval, že mu síce nemožno uprieť snahu po náprave, avšak v minulosti bol trinásťkrát súdne trestaný, pričom v dvoch prípadoch bol z výkonu trestu podmiennečne prepustený. Poukázal aj na menej priaznivú resocializačnú prognózu a na stredné riziko sociálneho zlyhania. Keďže doposiaľ uložené tresty sa minuli účinkom, súd dospel k záveru, že ani v budúcnosti nie je predpoklad, že by v prípade podmiennečného prepustenia mohol viesť riadny život.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený V. X. ihneď na verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú 21. mája 2018 odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Juraja Remšíka.

Obvinený namietal, že výklad krajského súdu je nesprávny, keďže v takom prípade by u opakovane trestanej osoby nemohli byť podmienky pre podmienené prepustenie splnené nikdy. Súd musí skúmať všetky okolnosti, týkajúce sa možnosti nápravy a naopak, nesmie sa zaoberať okolnosťami, ktoré zákon neupravuje, ako je napr. správanie sa odsúdeného, ktoré niekoľko rokov predchádza jeho postoj k aktuálnej trestnej činnosti. S poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 10. novembra 2009, sp. zn. III. ÚS 154/09, dospel k záveru, že rozhodujúcim kritériom pri podmienenom prepustení je dosiahnutý stupeň prevýchovy a z tohto pohľadu je relevantné hlavne hodnotenie ústavu na výkon trestu. Ďalej odsúdený uviedol, že k spáchaniu trestného činu sa priznal, neraz ho oľutoval a ďalší výkon trestu mu rozhodne nie je ľahostajný. Poukázal na to, že riaditeľ ústavu jeho podmienené prepustenie odporučil a ani prokurátor nenavrhol jeho žiadosti nevyhovieť. Doplnil tiež, že v minulosti bol dvakrát podmienené prepustený a v skúšobnej dobe sa vždy osvedčil.

S ohľadom na uvedené odsúdený X. sťažnostný súd požiadal, aby napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil a jeho žiadosti podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. vyhovel, a zároveň mu podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. určil primeranú, príp. až maximálnu skúšobnú dobu.

Dňa 25. mája 2018 doručil odsúdený X. ďalšie odôvodnenie sťažnosti, v ktorom nad rámec už uvedeného doplnil, že do výkonu trestu bol na Slovensku zaradený proti svojej vôli z Rakúska, čím mu bola odňatá možnosť požiadať o podmienené prepustenie po výkone polovice trestu. Uviedol, že hlavnou motiváciou pre zmenu v jeho správaní je jeho dcéra a družka, s ktorou žije 15 rokov, nikdy na neho nezanevrela, kúpila nový byt a našla mu aj zamestnanie. Doposiaľ vykonaný trest mu bol ozajstným ponaučením.

K sťažnosti sa prokurátorka Krajskej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „prokurátorka“) nevyjadrila.

Najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel pritom k záveru, že táto nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením krajského súdu pokiaľ ide o splnenie formálnej a nesplnenie materiálnej podmienky podmieneného prepustenia. K vzneseným námietkam súd len v stručnosti zopakuje, že materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. je potrebné skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení (R 5/2017).

Pokiaľ ide o tvrdenie odsúdeného X., že súdmi zvolený výklad úplne poprie možnosť podmieneného prepustenia u opakovane trestaných osôb, sťažnostný súd konštatuje, že žiadnu okolnosť (ani recidívu), ktorá je z pohľadu § 66 a nasl. Tr. zák. smerodajná, nemožno absolutizovať. Na druhej strane platí, že u viacnásobných recidivistov, obzvlášť u tých, ktorí sa opakovane dopúšťajú závažnej alebo druhovo identickej trestnej činnosti, dáva ich osobnostné narušenie len veľmi slabé záruky, že by sa v budúcnosti mohli páchaní trestnej činnosti vyhnúť. Z tohto dôvodu bude splnenie materiálnej podmienky týkajúcej sa budúceho vedenia riadneho života u takýchto osôb skôr výnimočné (samozrejme, nie úplne vylúčené), ako bežné (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu zo 16. septembra 2016, sp. zn. 5 Urtost

5/2016). Rozhodne však pre naplnenie materiálnej podmienky nebude postačovať taký spôsob správania sa vo výkone trestu, aký súdom zvyčajne postačuje u osôb, ktorí sa dopustili napr. nedbanlivostnej trestnej činnosti, alebo ojedinele (a navyše s relatívne dlhým časovým odstupom) aj úmyselnej trestnej činnosti.

To však nebola situácia odsúdeného X., ktorý bol dosiaľ trinásťkrát súdne trestaný, a to za širokú škálu prevažne majetkovej trestnej činnosti páchanej na Slovensku, v Rakúsku či v SRN. Navyše, odsúdený X. bol trestaný už aj za lúpež so zbraňou podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. a za znásilnenie v štádiu pokusu podľa § 202 Tr. zák. V súvislosti s apelní odsúdeného, aby mu súdom bola daná šanca, sťažnostný súd upozorňuje, menovanému bol celkovo šesťkrát trest odňatia slobody podmienene odložený (resp. od jeho uloženia bolo vzhľadom na predchádzajúce odsúdenia upustené) a dvakrát bol z výkonu trestu podmienene prepustený. Niet teda pochyb, že odsúdený už zo strany spoločnosti dostal možnosť preukázať, že sa napravil, no túto možnosť nevyužil a k páchaniu trestnej činnosti sa zakaždým - spravidla po uplynutí skúšobnej doby podmienene prepustenia, navrátil. V jeho prípade je súd toho názoru, že sa vo výkone trestu len prispôsobuje väzenským podmienkam a po jeho návrate na slobodu je veľké riziko, že bude v trestnej činnosti pokračovať.

K poslednej námietke, podľa ktorej mali sudy zobrať do úvahy, že v Rakúsku by mal nárok na podmienene prepustenie podstatne skôr, sťažnostný súd uvádza, že ak došlo k uznaniu rozhodnutia súdu iného štátu, či už podľa Trestného poriadku alebo podľa zákona č. 549/2011 Z. z., podmienky pre podmienene prepustenie sa vždy posudzujú podľa Trestného zákona Slovenskej republiky, nie podľa práva štátu, ktorého rozhodnutie sa po jeho uznaní vykonáva. Z tohto dôvodu nie je relevantné, v ktorom momente by odsúdený v Rakúsku splnil formálnu podmienku pre podmienene prepustenie; formulovaný záver pritom nijako nepopiera zásadu zákazu zhoršenia postavenia odsúdeného (R 5/2017).

Na základe vyššie formulovaných úvah najvyšší súd vyhodnotil sťažnosť odsúdeného V. X. ako nedôvodnú, a preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.